

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	
نام و نام خانوادگی:		سال سوم آموزش متوسطه	
مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		ساعت شروع: ۸ صبح	
تعداد صفحات: ۴ صفحه		تاریخ امتحان: ۹۳/۰۶/۱۲	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۳		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
الف			
معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)			
	معنی روان شعرها و نثرهای زیر را بنویسید.		
۰/۲۵	۱	امام ما علم بگیرفته بر دوش	
۰/۲۵	۲	باید عقلامونو بریزیم روهم.	
۰/۲۵	۳	خود گنبد چنگی به دل نمی زد.	
۰/۲۵	۴	پدرم عرش را سیر کرد.	
۰/۵	۵	پراکنده گشتند ز آوردگاه	
۰/۵	۶	جامه را بدرید و اهی کرد تفت	
۰/۵	۷	بر همه اهل این زمین به مراد گردش دور آسمان بینی	
۰/۷۵	۸	پرده‌ی ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد.	
۰/۷۵	۹	تا خویشتن را ضیعتکی حلال خرنند و فراخ تر بتوانند زیست.	
۱	۱۰	صناید جال باز کشید و حبه بینداخت و در کمین بنشست. ساعتی بود.	
۱	۱۱	خاک سیه بر سر او کز دم تو تازه نشد یا همگی رنگ شود یا همه آوازه شود	
ب			
معنی واژگان (۲ نمره)			
	معنی واژگان مشخص شده را با توجه به ابیات و عبارات زیر بنویسید.		
۰/۲۵	۱۲	گهی از بهر او خوابش زمیده گهی از خار او دستش <u>خلیده</u>	
۰/۲۵	۱۳	آری، زمان <u>فره</u> جوانی را می‌پژمرد.	
۰/۲۵	۱۴	بخوان به نام خدایی، که خلق کرد. خلق کرد انسان را از <u>علق</u> .	
۰/۲۵	۱۵	به امر <u>مطاع</u> اعلی حضرت گردن نمی‌گذاره.	
۰/۲۵	۱۶	نادره کبکی به جمال تمام شاهد آن <u>روضه</u> ی فیروزه فام	
۰/۲۵	۱۷	این بوسهل مردی امامزاده و <u>محتشم</u> و فاضل و ادیب بود.	
۰/۲۵	۱۸	مردی <u>تذرو</u> کشته را پرواز داده اسلام را در خامشی آواز داده	
۰/۲۵	۱۹	هر چند که ملایکه در آدم <u>تفرس</u> می‌کردند، نمی‌دانستند که این چه مجموعه‌ای است.	
پ			
درک مطلب (۴ نمره)			
۰/۲۵	۲۰	معادل جمله‌ی « آماده‌ی سفر و حرکت شدم» در کدام گزینه دیده می‌شود؟ الف) بوی جوی مولیان مدهوشم کرد. ب) آب جیحون فرو نشست. ج) پا به رکاب گذاشتم. د) ریگ آموی پرنیان شد.	
۰/۲۵	۲۱	در عبارت زیر منظور از « نماز پیشین » چیست؟ « تا نزدیک نماز پیشین، از این مهمات فارغ شده بود. »	
« ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم »			

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی		ساعت شروع: ۸ صبح		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	
نام و نام خانوادگی:		سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۹۳/۰۶/۱۲		تعداد صفحه: ۴ صفحه	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۳		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir					
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)		بارم			
۲۲	منظور از «هفت خطه بودن» در عبارت «رضاخان - بعید از ما قدرت مداران هفت خطه که تو این بازی قهر و آشتی کوتاه بیاییم.» چیست؟			۰/۲۵			
۲۳	«را بیندیرانات تاگور» در قطعه‌ی زیر کدام دسته از انسان‌ها را با هم مقایسه می‌کند؟ «خدایا، آنان که همه چیز دارند/ مگر تو را/ به سخره می‌گیرند/ آنان را / که هیچ ندارند / مگر تو را!»			۰/۵			
۲۴	در بیت «همیشه تا برآید ماه و خورشید مرا باشد به وصل یار امید» مفهوم کنایی مصراع اول را بنویسید.			۰/۵			
۲۵	مفهوم عبارت «اسکندر چهره‌ی این خاک را به خون ملت ما رنگین کرده بود.» چیست؟			۰/۵			
۲۶	در عبارت «چون کار دل به این کمال رسید، گوهری بود در خزانه‌ی غیب که آن را از نظر خازنان پنهان داشته بود و خزانه‌داری آن به خداوندی خویش کرده، آن را بر ملک و ملکوت عرضه داشته، هیچ کس استحقاق خزانگی و خزانه‌داری آن گوهر نیافته، خزانگی آن را دل آدم لایق بود.» الف) مقصود از «گوهر» چیست؟ ب) «خازنان» چه کسانی هستند؟ ج) معنی مجازی «ملک و ملکوت» را بنویسید.			۰/۷۵			
۲۷	با توجه به بیت «دیدم، شبان خفته را تبار دیدم / بر خفته‌ی شب، شبروی بیدار دیدم» به پرسش‌ها پاسخ دهید. الف) منظور از «تبار» چیست؟ ب) مقصود از «شبروی بیدار» کیست؟			۰/۵			
۲۸	دو بیت زیر بر چه مفهوم مشترکی تأکید دارد؟ الف) فسانه گشت و کهن شد حدیث اسکندر ب) هین، سخن تازه بگو تا دو جهان تازه شود سخن نو آر که نور حلاوتی است دگر و ازهد از حد جهان، بی حد و اندازه شود			۰/۵			
ت	دانش‌های ادبی (۳ نمره)						
۲۹	از بین جمله‌های زیر، گزینه‌ی درست را انتخاب کنید. الف) عبدالرحمان جامی بهارستان را به تقلید از گلستان سعدی نوشته است. ب) عبدالرحمان جامی بهارستان را به تقلید از بوستان سعدی نوشته است.			۰/۲۵			
۳۰	مناسب‌ترین شیوه برای آفریدن صحنه‌های حماسی..... است.			۰/۲۵			
۳۱	در کدام نوع نقد، منتقدان به بررسی آرایه‌ها و زیبایی‌های ادبی آثار می‌پردازند؟			۰/۲۵			
۳۲	نام نویسنده‌ی کتاب «عزاداران تبیل» را بنویسید.			۰/۲۵			
«ادامه سؤالات در صفحه‌ی سوم»							

ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	بارم
باسمه تعالی			
سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:		سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۹۳/۰۶/۱۲
تعداد صفحات: ۴ صفحه		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۳			
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	بارم
۳۳	شرح زیر معرف کدام اثر ادبی است؟ «این کتاب از آثار بزرگ و جاودان نثر عرفانی است، مؤلف آن از عرفای بزرگ قرن هفتم است که این کتاب را در بحبوحه‌ی حمله‌ی مغول در سال ۶۱۸ نگاشته و در آن به بررسی مهم‌ترین مسائل عرفانی پرداخته است. نثر کتاب روان و گیراست.»		۰/۲۵
۳۴	در بیت زیر چه نوع جناسی به کار رفته است؟ «بیا و برگ سفر ساز و زاده برگیر که عاقبت برود هر که او ز مادر زاد»		۰/۲۵
۳۵	در شعر «آنان که فانوسشان را / بر پشت می‌برند، / سایه‌هاشان پیش پایشان می‌افتد!» فانوس نماد چیست؟		۰/۵
۳۶	تعریف زیر، بیانگر کدام قالب شعری است؟ «این نوع شعر از چند بخش تشکیل می‌شود؛ هر بخش دارای قافیه‌ی جداگانه است و بیتی که در میان بندها قرار می‌گیرد و عیناً تکرار می‌شود، بندها را به هم پیوند می‌دهد. این قالب معمولاً دارای وحدت موضوع است.»		۰/۵
۳۷	در کدام یک از ابیات زیر آرایه‌ی «حسن تعلیل» وجود دارد؟ الف) بردوش زمانه لحظه‌ها سنگین بود ب) درهر نفسی که می‌تپی ای دل من ج) بشکن دل بی‌نوا‌ی ما را ای عشق د) گفتند که لحظه‌ای است روییدن عشق	خورشید و زمین و آسمان غمگین بود یادت نرود اجازه از عشق بگیر این ساز، شکسته‌اش خوش آهنگ‌تر است آن لحظه هزار بار تقدیم تو باد	۰/۵
ث	خودآزمایی (۳ نمره)		
۳۸	بیت «بازکشید از روش خویش پای / در بی او کرد به تقلید جای» با کدام مقوله‌ی فرهنگی عصر ما ارتباط دارد؟		۰/۲۵
۳۹	عبارت زیر بیانگر کدام ویژگی بارز شخصیت «تدین» است؟ «تدین - خواب شهریاران خجسته، پیوسته نیکوست. نکته‌ی دیگر، از خوش‌ذوقی خواب شاهانه که فقط افراد خوش‌منظر اجازه‌ی تشرّف به خواب ملوکانه دارند.»		۰/۲۵
۴۰	در شعر زیر، منظور از «یک سبد میوه‌ی خورشید» چیست؟ «می شود از باغ نگاهت، هنوز / یک سبد از میوه‌ی خورشید، / چید»		۰/۵
۴۱	با توجه به عبارت زیر، تصویری که نویسنده از شهر مکه ارائه می‌دهد، نشانه‌ی چیست؟ «کوه نور را به مکه بدهید و محمد(ص) را در غار حرای آن جای دهید؛ آن وقت مکه همه چیز می‌شود؛ قبله‌ی مسلمانان می‌شود، مرکز نهضت شمرده می‌شود.»		۰/۵
«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی چهارم»			

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	
نام و نام خانوادگی:		سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۹۳/۰۶/۱۲
مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		تعداد صفحات: ۴ صفحه	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۳		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	
۴۲	عبارت زیر آغاز داستان «گل‌دسته‌ها و فلک» است؛ زیبایی آن در چیست؟ «بدیش این بود که گل‌دسته‌های مسجد بدجوری هوس بالا رفتن را به کله‌ی آدم می‌زد. ما هیچ‌کدام کاری به کار گل‌دسته‌ها نداشتیم اما نمی‌دانم چرا مدام توی چشممان بودند.»	۰/۵	
۴۳	نویسنده وضعیت خود را در عبارت زیر، چگونه توصیف می‌کند؟ «شاهین تیزبال افق‌ها بودم. زنبوری طفیلی شدم و به کنجی پناه بردم.»	۰/۵	
۴۴	با توجه به رباعی زیر «دل» محصول چه چیزی است؟ «از شب‌نم عشق خاک آدم گل شد صد فتنه و شور در جهان حاصل شد سرنشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فرو چکید و نامش دل شد»	۰/۵	
ج	حفظ شعر (۲ نمره)		
۴۵	با توجه به بیت زیر، کدام گزینه درست است؟ «خاک بغداد به مرگ می‌گرید ورنه این شط‌روان چیست که در بغداد است»	۰/۲۵	
۴۶	کدام یک از مصراع‌های قسمت «ب» کامل‌کننده‌ی مصراع‌های قسمت «الف» است؟ الف) نجبا ب) خلفا ج) صلحا د) شعرا	۰/۵	
گروه «الف»		گروه «ب»	
۱) چندین که بر شمردم از ماجرای عشقت		بیرون نمی‌توان کرد آلا به روزگاران	
۲) بگذاشتند ما را در دیده آب حسرت		گریان چو در قیامت، چشم گناهکاران	
		باقی نمی‌توان گفت آلا به غمگساران	
		انده‌دل نگفتم آلا یک از هزاران	
۴۷	واژگان در هم ریخته‌ی زیر، مصراعی از یک بیت است؛ آن‌ها را مرتب کنید. «خوشدل، چه، اگر، گشتم، من، عجب، و، کام روا»	۰/۵	
۴۸	در جاهای خالی واژگان مناسب بگذارید. الف) بی‌وفسا نگار من، می‌کند به کار من ب) همچو نرگس بگشا و بین کاندرا خاک خنده‌های عشوه‌های چند روی چو گل و قامت چون شمشاد است	۰/۷۵	
۲۰	جمع نمره	«باغ اندیشه‌تان شکوفه‌باران باد»	